



Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев2 130/06
28.06.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Весне Поповић, Јасминке Станојевић, Браниславе Апостоловић и Миломира Николића, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА, чији је пуномоћник АБ, адвокат, против тужене "ББ", чији су пуномоћници ВВ и БГ адвокат, ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћању на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Окружног суда у Београду Гж.І бр.2998/05 од 7.10.2005. године, у седници одржаној на дан 28.6.2006. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Окружног суда у Београду Гж.І бр.2998/05 од 7.10.2005. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Београду Гж.І бр.2998/05 од 7.10.2005. године, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Трећег општинског суда у Београду П.1.бр.31/05 од 12.5.2005. године којом је усвојен тужбени захтев и поништено као незаконито решење тужене бр. 10392 од 29.12.2004. године и тужена обавезана да тужиљу врати на радно место које је обављала или друго радно место које одговара њеној стручној спреми, знању и способностима у року од 8 дана по пријему пресуде, и којом је тужена обавезана да тужиљи накнади трошкове парничног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену благовремено је изјавила ревизију тужена побијајући је због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу овлашћења из чл. 399. ЗПП, ("Службени гласник РС", бр. 125/2004), у границама разлога наведених у ревизији а пазећи по службеној дужности на битну повреду одредаба парничног поступка из чл. 361. ст. 2. тач. 9. ЗПП и на правилну примену материјалног права, Врховни суд је нашао да ревизија тужене није основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била радник тужене односно њених правних претходника од 15.12.1983. године на неодређено време а почев од 15.11.2004. године радила је у сектору послова са становништвом на радном месту координатора - Одељење кредитирања грађана у служби књиговодствене евиденције отплате кредита. Тужила има завршену гимназију - IV стручне спреме. Одлуком туженог бр. 10387 од 29.12.2004. године број извршилаца у овом сектору смањен је за један а решењем бр. 10392 од 29.12.2004. године, утврђено је да тужиљи престаје радни однос код тужене са 31.12.2004. године због престанка потребе за њеним радом и утврђено право на отпремнину. Тужени није сачинио програм решавања вишка запослених за чијим је радом престала потреба и није отпустио више од 10% укупног броја радника.

Оцењујући законитости оспореног решења у поступку је утврђено да тужени није законито спровео поступак оглашавања тужиље технолошким вишком односно радником за чијим је радом престала потреба јер је узето у обзир само усмено мишљење непосредних руководиоца тужиље на радном месту на коме је радила од 15.11.2004. године док није затражено мишљење непосредног руководиоца тужиље на радном месту на коме је раније радила.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је решење туженог незаконито јер је супротно чл. 47. Посебног колективног уговора Удружења банака и других финансијских организација и чл. 41. ст. 2. Правилника о раду туженог из 2003. године. Овим одредбама је предвиђено да запосленом који је у непрекидном радном односу код истог послодавца најмање 20 година не може престати радни однос на основу престанка потребе за његовим радом ако показује једнаке резултате рада са осталим запосленима с тим што се под непрекидним радним односима сматра и радни однос код правног лица чији је правни следбеник послодавац код кога је запослени у радном односу. Тужила је у време доношења оспореног решења о отказу уговора у раду била у непрекидном радном односу код тужене више од 20 година. Тужиљи је дат отказ уговора о раду због тога што је одлуком председника тужене број извршилаца у сектору где је она радила смањен на једног извршиоца којом приликом тужена није отпустила више од 10% запослених због чега није донет програм решавања вишка запослених нити је формирана комисија за сачињавање списка вишка запослених због чега тужени није ни имао законску обавезу да то учини. Међутим, тужени није испоштовао процедуру предвиђену законом и колективним уговором а ипак није спровео одређене кораке који су непрекидно и

прописану законом и колективним уговором, а наиме није евидентирао запослене који су непрекидно у радном односу дуже од 20 година, вредновао њихове резултате рада са резултатима рада осталих запослених, нити је пак узимао остале критеријуме приликом одређивања вишка запослених као што су имовно стање, број чланова породице који остварују зараду, дужину радног стажа, здравствено стање запосленог и чланова његове уже породице, број деце на школовању и сл. због чега је по оцени нижестепених судова, оспорено решење незаконито и поништено на основу чл. 108. Закона о раду и уједно наложено туженом да тужиљу врати на рад.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, правилно је усвојен тужбени захтев правилном применом материјалног права а за одлуке дати јасни и правилни разлози које у свему као основане прихвата и Врховни суд.

Није основано истицање туженог у ревизији о погрешној примени материјалног права о томе да оцена резултата рада мора бити дата искључиво у писменој форми, како то закључују нижестепени судови а што је за последицу имало незаконитост решења о отказу уговора о раду.

Одредбом чл. 101. ст. 1. тач. 8. Закона о раду према тексту важећем у време доношења оспореног решења, прописано је да послодавац може запосленом отказати уговор о раду ако за то постоје оправдани разлози који се односе на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла. Процедура оглашавања вишка запослених и редослед потеза послодавца регулисани су одредбама чл. 114. до 117. Закона о раду а такве одредбе садржи и Правилник о раду тужене банке. У конкретном случају, тужени је отказао уговор о раду за мање од 10% од укупног броја запослених у току једне календарске године због технолошких, економских и организационих промена због чега није био дужан да донесе програм решавања вишка запослених у смислу чл. 114. Закона о раду. Без обзира што је отказивао уговор о раду за мање од 10% запослених и што није имао обавезу да донесе програм решавања вишка запослених, тужени је својим Правилником о раду у одредби чл. 41. предвидео да раднику који је у непрекидном радном односу у банци најмање 20 година не може престати радни однос по основу престанка потребе за радом ако показује једнаке резултате рада са осталим радницима. Одредбом чл. 7. Закона о раду је прописано да општи акт не може садржати одредбе којима се запосленом дају мања права или утврђују неповољнији услови рада од права и услова утврђених законом, али се такође општим актом могу утврдити већа права и повољнији услови рада од права и услова утврђених законом као и друга права која нису утврђена законом осим ако законом није другачије одређено. У конкретном случају тужени је сам дао већа права запосленима који су у непрекидном радном односу дуже од 20 година које им није дао Закон о раду због чега је морао да испоштује процедуру коју је сам предвидео а то је да упореди резултате рада ових радника са резултатима рада осталих радника, што је у конкретном случају изостало. Како тужени није испоштовао процедуру коју је сам предвидео, то је правилан закључак нижестепених судова да је решење о отказу уговора о раду тужиљи незаконито. На незаконитост решења не упућује само чињеница што оцена резултата рада тужиљи није дата у писаној форми, већ због тога што није оцењена од стране руководиоца на радном месту на коме је радила пре 15.11.2004. године а ради објективног сагледавања резултата рада тужиље и осталих радника.

Како се осталим ревизијским наводима не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, Врховни суд је одбио као неосновану ревизију тужене и одлучио као у изреци применом чл. 405. ЗПП.

Председник већа-судија,

Предраг Трифуновић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

сд